

Jen počkej... vlku

13. května – 25. května 2014

Navštívené pracoviště se zaměřuje na výuku jednotlivých geografických disciplín. Z hlediska mého odborného zaměření (krajinná ekologie) se zabývá oblastmi přírodní sféry a didaktiky geografie. V případě přírodní sféry se ve svém výzkumu věnuje otázkám georeliéfu a geomorfologickým procesům flyšových a vulkanických pohoří, geologické a geomorfologické analýze krasové krajiny, vlastnostem říční krajiny a dalším. V rámci didaktiky geografie převažují témata zabývající se využitím informačních a komunikačních technologií ve výuce geografie, environmentální výchovou atd.

Zahraniční stáž probíhala pasivně formou hospitací ve cvičeních, konzultací s kolegy vyučujícími předměty s obsahem zaměřeným na využití ICT ve vzdělávání, účasti na části terénního cvičení a jeho přípravě.

Na stáži jsem navštívil cvičení věnované pedagogickému softwaru u Ing. Majherové, PhD. na téma „Využití testovacích softwarů ve výuce“, dále cvičení věnující se tvorbě webových stránek a e-learningu u Ing. Pavla Lajčiaka zaměřené na tvorbu edukačních webových stránek a cvičení věnované prezentačnímu softwaru u Ing. Hedvigy Palasthy, PhD. na téma „Práce s interaktivní tabulí“. Konzultoval jsem také obsah předmětu „Počítačová grafika“ u PaedDr. Michala Rojčeka, kde jsme se zabývali grafickými softwary. Na katedře geografie jsem konzultoval využití ICT ve výuce u kolegy PaedDr. Michala Kovačice, PhD., konkrétně téma multimediální prostředí ve výuce. Výuka probíhala ve 3 počítačových učebnách, disponujících 15 počítači a interaktivními tabulemi, jedna z učeben je vybavena 12 multimediálními počítači. Katedry mají vlastní optickou síť a laboratoř optokomunikačních technologií. Účastnil jsem se též cvičení v terénu se

Skupinová výuka

studenty geografie, v průběhu a přípravě kterého se využíval internet a stanice GPS. Terénní cvičení se konalo v nedaleké obci Vlkolínek, která byla vyhlášena památkovou rezervací lidové architektury a současně památkou UNESCO (od roku 1993). V blízkém okolí obce se nacházejí přírodní památky – geologické útvary (Dogerské skály, Vlčí skála, Krkavčí skála) a vzácná flóra (vlhké biotopy) a fauna. Podle pověsti je název obce odvozen od výskytu vlků v této oblasti. V době terénního cvičení jsme naštěstí žádného také nepotkali.

V rámci edukační grantové agentury řeší katedra (Ing. Majherová) třetím rokem v spolupráci s katedrou geografie a chemie grant na téma „Tvorba a overovanie využitia virtuálnych exkurzií na strednej škole“

Nastáží byla hospitována výuka ve cvičeních předmětů: Pedagogický software, Základy e-learningu, Prezentční software a Počítačová grafika. Tyto předměty zabezpečuje katedra informatiky. Kromě toho byly konzultovány na katedře geografie obsahy a výuka předmětů: Základy geoinformatiky, Didaktika geografie 3 (e-learning) a Využití multimédií v geografickom vzdělávání. Ukázka terénní výuky byla hospitována v rámci předmětu „Fyzickogeografické a humánněgeografické mapování“. Výuka předmětů, kromě terénní výuky, probíhá v počítačových učebnách neboť i katedra geografie využívá počítačové učebny katedry informatiky. Předměty vyučované na katedře informatiky mají oporu v LMS Moodle, který pro celou fakultu administruje pracovník katedry PaedDr. M. Rojček. Strategie využívání ICT je velice podobná strategii v ČR. Jako pozitivní lze hodnotit propojení ICT a oborové didaktiky, které je na PF v Ružomberku dotaženo do širokého spektra aktivit.

Katedra spoluorganizovala univerzitní intenzivní Erasmus program (nce.ku.sk), který se zabýval interdisciplinárním dialogem didaktiků, a jeho hlavními tématy byly „Historie pedagogiky“ a „Využití ICT v edukačním procesu“ (50 účastníků workshopů ze SR, ČR, Maďarska, Rumunska, Kazachstanu a Turecka).

Na práci s moderními technologiemi jsou studenti připravováni tak, že například výsledky předmětu „Webový design“ jsou užitečné pro bakalářské práce jako elektronická učebnice, elektronická sbírka úloh apod. Výstupy a znalosti předmětu „Prezentční software“ se objevují v minimálně 50 % závěrečných prací a především prezentace

Terénní výuka v okolí Vlkolínce – sběr materiálu

a využití interaktivní tabule minimálně v 10 % prací. Uvedené má rostoucí tendenci co se týče kvality i kvantity výstupů. Inovace vyučování s využitím ICT se projevuje také i v praxi (rostoucí trend ICT na pedagogické praxi – podle Ing. Majherové) a ve zkvalitňování aktivní inovační práce studentů jejich účastí na studentské vědecké konferenci (v aktuálním akademickém roce mimo jiné účast 2 studentů na studentské konferenci v Bratislavě).

Za užitečnou považuji konfrontaci institucionálního pozadí a zkušenosti kolegů z katedry informatiky s katedrou geografie – mladého univerzitního pracoviště s konfesijním zaměřením. Současně hodnotím jako velmi kladnou dostupnost internetu a geoinformatických technologií pro všechny studenty studující obory geografie bez ohledu na typ studia a zkušenosti z organizace pedagogických praxí v kontextu využití ICT studenty na cvičných hodinách.

K příkladům dobré praxe dále lze vyzvednout přípravu studentů na využívání ICT ve výuce pro následnou tvorbu BP (el. učebnice, el. sbírka úloh a další). Studenti své znalosti výuky s ICT prezentují na studentských vědeckých konferencích.

*prof. RNDr. Hubert HILBERT, CSc.
Katedra geografie*

host

prof. RNDr. Hubert HILBERT, CSc.

Mým hlavním předmětem výzkumu je především krajinná ekologie, urbánní ekologie, environmentální výchova studentů. Svou odbornou vědeckou činnost jsem začal rozvíjet v Ústavu ekologie lesa SAV Zvolen a později Ústavu krajinné ekologie SAV (Nitra, Bánská Štiavnica). Od konce 80. let 20. stol. se věnuji také pedagogické činnosti na slovenských univerzitách (Univerzita Bateja Bela, Bánská Bystrica; Trenčianská univerzita A. Dubčeka, Trenčín) a od roku 2010 zastávám místo profesora na KGE TUL, kde vedu kurzy krajinné a urbánní ekologie, fyzické geografie, aplikace GIS v managementu krajiny, aplikované ochraně přírody a krajiny.

hostitel

Ing. Janka MAJHEROVÁ, PhD.

Pracuje jako odborný asistent na Katedře informatiky PF KU v Ružomberku. Věnuje se problematice didaktiky informatiky a ICT ve vzdělávání. Vyučuje předměty Didaktika informatiky, Pedagogický software a ICT ve vzdělávání. Vede bakalářské a diplomové práce s tématy zaměřenými na využití ICT ve vzdělávání, např. Tvorba dokumentů na webu, Web 2.0 a vzdělávání. Je zapojená do vědeckovýzkumných projektů zaměřených na moderní technologie ve vzdělávání, např. : Tvorba virtuálních exkurzí.